

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Agricola”, (Sebeșul-sădesc), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Armonia”, „Astra”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Avrigeana”, „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală”, (Dej), „Banca Poporală”, (Arpașul-inf), „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Buciumana”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstr.” (Mercurea), „Cassa de păstr.” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Cârțimoreana”, „Ciocorana”, „Chiorana”, „Chiseteiana”, „Codreana”, „Comuna”, „Concorăia”, (T.-Uzdin), „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Coroana”, (Timișoara), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugiereana”, „Detunata”, „Doina”, „Drăganul”, „Dunăreana”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Frăția”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geozeana”, „Gloria”, „Grănișerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Insoțire de credit”, (Veștem), „Inst. de credit”, (Mehadia), „Inst. de credit”, (Gavosdia), „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Isvorul” (Sebeșul-inf), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpușana”, „Ligediana”, „Lipovana”, „Luceafărul”, „Mărgineana”, „Mercur”, „Mielul”, „Minerva”, „Munteana”, (Corniareva), „Murășana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Negoiul”, „Nera”, „Noiana”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Panciovana”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Plugarul”, (Săcădat), „Poporul”, (Lugoj), „Poporul”, (Săliște), „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racoiana”, „Reun. de împr. și păstrare”, (Ilva-mare), „Răureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-sădesc), „Seldgeana”, „Sentinela”, „Șercăiana”, „Sîlvania”, „Soimuzana”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăneana”, „Tibleșana”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Vatra”, „Victoria”, „Viitorul”, „Voileana”, „Vlădeasa”, „Vulturul”, (Sânmartin), „Vulturul”, (Iășnad), „Zărăndeană”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Jn preajma novelor alcătuirii.

II.

A doua problemă cu care e chemată să se ocupe și să o rezolveze „Solidaritatea” este *chestiunea însoțirilor*.

*

Suntem siguri că mulți vor fi observat, că direcțiunea „Solidarității” — în afară de motivarea și propunerea făcută adunării generale — nu s'a pronunțat mai pe larg asupra acestei chestiuni. Faptul acesta ne îndeamnă să insistăm astăzi mai mult asupra chestiunii acesteia și să o clarificăm pentru toți cei ce se interesează de ea.

*

Motivarea cu care direcțiunea „Solidarității” și-a însoțit propunerea sa a fost cât se poate de reasumată. Cu toate acestea, credem, ea a fost suficientă pentru ca oricine să poată concluda, cari au fost acele considerațiuni principiale, pe cari se întemeiază direcțiunea „Solidarității” în planul ei de rezolvire al chestiunii însoțirilor.

Din această motivare s'a putut vedea înainte de toate, că punctul de mănecare al direcțiunii „Solidarității” este faptul, adevărat, îndeajuns prin praxă, că însoțirea forțelor economice în ziua de azi ajută mai mult ca ori și ce la dezvoltarea progresului material și moral-economic al popoarelor și că cu cât forțele singuraticilor indivizi sunt mai mici

și mai răslețe, cu atât și însoțirea lor e mai necesară.

Purcezând din acest adevăr, direcțiunea „Solidarității” înțelege, că însoțirea forțelor economice ale poporului nostru trebuie să fie azi problema de căpetenie a tuturor factorilor de samă ai vieții noastre publice, special a băncilor noastre — ca factori economici par excelentiam — cari toate urmăresc progresul material și moral al clienților lor, poporul nostru.

Premisa și deducțiunea aceasta n'au fost nicidecum greu a se stabili. Problema cu adevărat meritorică asupra căreia a trebuit să se pronunțe întâi de toate direcțiunea „Solidarității” a fost întrebarea: cum să se pornească și să se organizeze acțiunea pentru însoțirea forțelor economice ale poporului nostru?

Această întrebare devenise cu atât mai importantă, cu cât în praxă adeseori ne întâlnim cu părerea că la noi însoțirea forțelor economice trebuie să se facă prin o acțiune specială mai mult sau mai puțin independentă, așa cum s'a făcut bunăoară aceasta în România și Bucovina. Nu e acel locul să ne pronunțăm asupra acțiunii cooperative din aceste țări. Trebuie însă să constatăm că chiar dacă acolo acțiunea cooperativă ar fi dat sau ar da rezultatele cele mai bune, la noi o acțiune analogă ar putea fi îndreptățită numai dacă am avea împrejurări și stări mai mult sau mai puțin identice. Indată ce aceste împrejurări și stări ar fi diferite, na-

tural că și acțiunii de însoțire trebuie să i-se dea o altă îndrumare, o îndrumare potrivită împrejurărilor și stărilor date. Acesta a fost punctul de vedere al direcțiunii „Solidarității”. Ea a înțeles că la noi o mișcare cooperativă analogă cu cea din România și Bucovina ori independentă de factorii economici, amintiți mai sus, nu poate avea sorti de isbândă. Nu, pentru că noi avem deja o organizație economică, întemeiată și susținută de rețeaua destul de deasă a băncilor noastre, toate de caracter popular. Din acest motiv direcțiunea „Solidarității” a fost de părere, că acțiunea pentru însoțirea forțelor noastre economice — în împrejurările date — nu poate merge decât numai paralel și armonios cu activitatea băncilor, ce le avem. Și acestei convingeri i-s'a dat expresiune în motivarea propunerii direcțiunii „Solidarității” unde se zice că în starea economică în care ne aflăm, acțiunea pentru însoțirea forțelor economice numai paralel și în completă armonie cu activitatea băncilor noastre poate avea sorti de isbândă.

Statornică odată norma, că acțiunea pentru însoțirea forțelor economice, s'ar putea face mai ușor și cu succes prin băncile noastre, s'au ivit de sine alte două întrebări: și anume în ce mod are să urmeze acțiunea proiectată și pe ce terene și în ce direcții are a se extinde ea?

În ce privește modul de acțiune, direcțiunea „Solidarității” a fost de părere că trebuie admis principiul libertății de acțiune, atât ce se atinge de bănci, ca factori de inițiativă, ajutor și control, cât și ce se atinge de popor, ca factor de alcătuire. Aceasta însemnează că băncile noastre pot să ia liber inițiativa de a înființa, ajuta sau controla însoțirile fondate și că și poporul, alcătuitorul însoțirilor, se poate adresa unde voiește și unde află de bine după ajutorul material și moral de care are lipsă. Toate acestea s'au admis pentru că numai în chipul acesta acțiunea pentru însoțirea forțelor economice se va putea desvoltă liber și amăsurat adevăratelor trebuințe.

Ce privește în rândul al doilea, terenul și direcția acțiunii, direcțiunea „Solidarității” s'a grupat în jurul părerii, că această acțiune trebuie îndreptată în prima linie în scopul însoțirii forțelor economice, menite a ușura și perfecționa mijloacele de producție și circulație a avutului poporului nostru. Cu alte cuvinte, că înainte de toate trebuie alcătuite însoțirile prin cari poporul nostru să poată fi pus în poziție pe deoparte de a produce mai ușor, mai bine și

mai mult, pe de altă parte ca produsele sale să le poată valoră mai curând și mai rentabil. Natural în cadrul acestor însoțiri — cum vom vedea — nu pot cădea însoțirile de credit, în înțelesul strict al cuvântului, deoarece, cum s'a enunțat și prin direcțiunea „Solidarității” la noi creditul poate fi bine și ușor servit prin băncile, ce le avem.

Iată, în scurt, normele pe care se întemeiază propunerea direcțiunii „Solidarității” relativ la chestiunea însoțirilor, propunere cu care ne vom ocupa în numărul viitor al acestei reviste.

Conferența internațională pentru dreptul cambial.

În prima jumătate a lunii curente s'a întrunit în Haagă conferența internațională pentru dreptul cambial. Au participat delegații aproape a tuturor statelor din lume, cari împărțiți în secțiuni au desbătut întreg materialul menit a servi de bază la redigiarea unui proiect de lege cambială unitară.

Relevăm din hotărârile aduse de conferență pe cele mai importante, cari în caz de realizare, ar produce schimbări mai simțitoare în legea noastră cambială.

Conform hotărârilor clauzula cambială se menține ca regulă, dar fiecare stat e în drept a decretă pentru teritoriul său, că o hârtie la ordin se poate considera de cambie chiar și fără o astfel de clauzulă. Cambia se poate liberă și „la portor”, întrucât statul nu oprește aceasta pe teritoriul său. La cambii de plată „la vedere” și „după vedere” se pot stipula și interese în cambie. Indosamentul alb (in bianco) este admis, nu însă și un indosament asupra posesorului cambiei. Emitetul și fiecare indosant este îndreptățit a pretinde, ca peste tot sau într'un anumit timp cambia să fie prezentată pentru acceptare; emitentul poate și interzice prezentarea pentru acceptare peste tot sau pentru un timp anumit, întrucât nu se tratează de o cambie domiciliată sau de plată după vedere („Trate necceptabile”). Trassatul este îndreptățit, în caz când i-se prezintă cambia spre acceptare, să-și amâne declarația până în proxima zi de lucru. Acceptantul poate șterge acceptul său (declarația sa de acceptare), câtă vreme n'a dat cambia din mână sau n'a înștiințat despre acceptare pe posesor, plenipotențiatul acestuia sau pe un alt obligat cambial. Provițiunea cambială să fie $\frac{1}{8}\%$. Dacă cambia nu se acceptează în ordine sau acceptantul este insolvent ori falit, atunci posesorul cambial are imediat drept a ridică protest de plată față de anteriorii săi. Posesorul cambial nu este obligat a admite o acceptare pentru onoare, nici acceptarea unui „adresat de necesitate”.

Protestul nu poate fi ridicat în ziua de plată, ci abia în cele două zile de lucru următoare. Posesorul

cambiei, care ridică protestul, este obligat a înștiința pe anteriorul său în curs de 2 zile, la tot cazul însă și pe emitent în curs de 4 zile despre neplată. Nici la cambiile domiciliare nu se recere protestul pentru a câștiga dreptul față de acceptant. Declarația „fără protest” scrisă de emitent pe cambie, face de prisos protestul și față de ceilalți obligați cambiali și anume atât protestul în lipsă de plată, cât și protestul în lipsă de acceptare sau siguranță; clauzula aceasta însă nu liberează pe posesorul cambial de obligamentul pe notificare. Dacă prezentarea sau ridicarea protestului este împiedecată prin forță majoră, atunci se prolongește în mod corâspunzător termenul fixat pentru acest act de drept; dar dacă piedeca durează mai mult decât o lună, atunci posesorul cambial este îndreptățit a-și validă drepturile și fără aceste acte. Termenul de prescripție să fie pentru acceptant și giranții săi 3 ani dela scadență, pentru ceilalți obligați cambiali însă, fără considerare la domiciliul celui interesat, 6 luni dela scadență, resp. din ziua rescumpărării sau a inmanării acțiunii. Legislațiilor le este rezervat a fixa motivele, cari împiedecă sau intrerup prescripțiunea, precum și regularea consecuențelor moratoriilor și a procedurii de urmat în caz de pierdere a cambiei.

Unele din aceste hotăriri s'au adus în unanimitate, altele pe calea unui compromis, iar în unele cazuri prin votare. Vor fi încă multe de întregit pentru a putea redigă pe baza acestor hotăriri un proiect de lege complet. Hotăririle conferenței și proiectul vor servi astfel numai ca bază pentru pertractările viitoare; guvernele, știința și cercurile interesate vor supune hotăririle unei reviziuni temeinice și abia după aceea va putea încerca conferența următoare redigiarea definitivă a legii cambiale unitare.

Conferența din Haaga, deși în urma declarației categorice dată de reprezentanții Angliei și Uniunii nordamericane, că nu pot accepta o lege camb. unitară, pare a se termina fără vre-un rezultat, totuș a dus cu un pas însemnat înainte chestia legii cambiale unitare, care cu timpul se va și realiza.

Băncile noastre pentru victimele catastrofei din Bănat.

Pentru victimele potopului din Caraș-Severin au mai intrat la Cassa „Solidarității” următoarele contribuiri, pe cari le cuităm totodată:

Transport din Nrul trecut	K	2,818
„Ajutorul”, Șeica-mare	.	30
„Insoțirea de credit”, Agârbiciu	.	5
„Orientul”, Dobra	.	25
Lazar Vraciu, director de bancă, Dobra	.	4
„Porumbăceana”, Porumbacul-inferior	.	50
„Racoțana”, Șeica-mare	.	80
Total	K	3,012

Voind a încheia lista contribuțiilor și a transmite sumele incurse la destinație rugăm din nou on. noastre institute de bani și cercurile grupate în jurul lor, pe d-nii membrii din direcțiune din comitetele de supraveghiere și pe d-nii funcționari, ca întru cât nu au contribuit deja la vre-o altă listă să binevoiască a-și trimite ofertele la Cassa însoțirii noastre, pentru a completa suma de sus la o sumă mai corâspunzătoare capitalului, ce reprezintă băncile noastre.

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 27 Iulie 1910.

Situația pieței internaționale de bani continuă a se ameliora și cu excepțiunea Londrei, etalonul arată în toate piețele mari tendință spre cădere. În Berlin, îmbunătățindu-se situația Băncii imperiale germane, discontul privat încă s'a redus treptat până la 3%. În Paris numărul este abundanț și discontul privat s'a redus la 2¹/₈%, iar bani de zi se pot primi chiar și cu 1¹/₄%. În Londra în urma cererilor mari de bani din America banii s'au scumpit ceva, discontul privat cotează 2¹/₄%, iar banii de zi 1¹/₄%—1¹/₂%.

Piața internă de bani, cu apropierea lui ultimo și în urma unor mari falimente în Viena, arată puțină ameliorare față de săptămâna precedentă. Atât în Budapesta, cât și în Viena, cererea este mare și discontul privat a cotat în ultimele zile în Viena 3³/₄%, iar în Budapesta a variat între 4—4¹/₂ și mai bine. În urma acesteia aglomerația la ghișeurile Băncii de emisiune este mare și probabil în curând rezerva liberă de dare se va epuiza.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Mugurul” însoțire economică-comercială în Elisabetopol și-a ținut a doua adunare generală ordinară la 24 crt., în prezența a preste 300 de membrii țărani și intelectuali, chiar din depărtări mai mari, și a unui mare număr de public.

Adunarea generală a prezidat-o dl Dr. Nicolae Racoța, președintele direcțiunii, iar ca notar a funcționat dl Dr. Alexandru Morar.

Raportul direcțiunii asupra anului de gestiune 1909/10, cetit de dl George Simu, vice-președintele direcțiunii și bilanțul pe 1909/10 cetit și explicat de dl Fabiu Toma, directorul însoțirii, în fine raportul comitetului de supraveghiere, căruia i-a dat cetire dl Dr. Romul Boilă, au fost primite cu unanimitate din partea adunării generale, votându-se atât direcțiunii, cât și comitetului de supraveghiere absolutiv.

Modificările propuse de direcțiune a se face în statute s'au primit cu mici modificări.

Dispozițiile statutelor relative la comitetul de supraveghiere rămânând neschimbate, punctul 5 al ordinii de zi: „alegeri în comitetul de supraveghiere” a căzut dela ordinea zilei.

Adunarea a decurs în mod demn și în ordine.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

România. Ploile generale și abundante căzute în prima jumătate a lunii Iunie au îmbunătățit pretutindeni starea sămănăturilor, care la sfârșitul lui Mai erau în suferință în unele regiuni; în multe părți dela câmpie, însă, ele au fost prea dese, devenind dăunătoare atât ajungerii la maturitate a cerealelor, cât și executării diferitelor lucrări agricole, ce se fac în această epocă.

Grâul, săcara și orzul de toamnă, au ajuns pretutindeni la maturitate în cursul acestei luni cu deosebire în a doua jumătate, când a fost și perioada cea mai călduroasă și mai puțin ploioasă. În ultima decadă a început secerișul în toată regiunea de câmpie, în cea dela mare și chiar cea de sus, în afară de extremul nord. Dacă secerișul s'a generalizat la aceeași epocă aproape pentru toată țara, aceasta se datorește faptului, că în partea de sud s'a întârziat din cauza prea deselor ploii și a timpului nefavorabil, pe când în nord coacerea cerealelor a fost activată de timpul uscat și cald din a doua jumătate a lunii.

Secerișul se face cu greutate din cauză, că pe de o parte, în multe regiuni nu se pot întrebuița mașinile, cerealele fiind mult incurcate sau culcate, iar pe de alta fiindcă se simte lipsa brațelor.

În unele localități din câmpie, cu deosebire pe litoral, orzul și chiar grâul și săcara au început a fi treerate.

Rapița, cu tot timpul nefavorabil, s'a terminat de secerat și de treerat pretutindeni, dând o producțiune multumitoare; în multe părți în locurile de rapiță s'au făcut arături și sămănături de orz și de meu pentru nutreț.

Porumbul a crescut repede în urma ploilor din prima decadă; în a doua jumătate a lunii el s'a prășit pretutindeni pentru primadată, iar în multe părți se prășește a doua oară și se mușuroește, cam cu greu însă. Cătră finele lunii, în multe părți dela câmpie, porumbul sămănat de timpuriu începuse a da spicul.

În toată partea de sus a țării și în multe localități din Ialomița, Constanța, Brăila și Râmnicu-Sărat, unde în a doua jumătate a lunii nu a plouat de loc ori foarte puțin, pământul se uscăse și se cojise la suprafață; porumbul nu se putea deci prăși, începuse a suferi de uscăciune. Este probabil însă, că ploile abundente, ce au căzut în primele 6 zile din Iulie, tocmai în regiunile acestea, au să repare și aci lipsurile.

Toate plantele prășitoare, ca: sfecla, cartoful, fasolea, mazărea s'au dezvoltat mult și au fost mușuroite.

Luțerna și trifoiul au crescut repede după prima coasă, ele fiind pretutindeni cu multă iarbă; în regiunea de câmpie a început a se cosi pentru a doua oară. Fânatele naturale au început a se cosi în ultima decadă și, în regiunea dealurilor, ele dau o cantitate mare de fân, de bună calitate; fânul cosit mai din vreme s'a stricat din cauza ploilor, în multe părți.

Pășunile au pretutindeni iarbă abundentă și deasă; cu toate acestea, în multe regiuni, în cari nu a plouat în ultima decadă din Iunie, iarba se imputinase de tot, iar pe alocuri chiar nu se mai găsește îndeajuns pentru vite.

Viile s'au dezvoltat cu vigoare și au legat rod abundent; ele au fost sulfatate a doua oară aproape în întreaga țară. Viile dela câmpie, din podgoriile

Munteniei însă, cari nu fuseseră sulfatate la timp și cu îngrijire, au fost atacate de mană (peronospora); așa că în unele părți s'a uscat o mare parte a frunzelor și a strugurilor. În podgoriile din partea de sus a țării viile se mențin mult mai bine și n'au suferit de mană mai de loc sau prea puțin.

Pomii fructiferi au pierdut mare parte din rod, din cauza răcelilor a vijeliilor, cum și mai ales a omidelor, cari au fost foarte multe în acest an; la arborii și pomii roditori a căror frunză fusese distrusă de omide, a dat din nou frunza în această lună.

În definitiv, cu toate stricăciunile produse în unele părți ale țării de grindină, de inundațiuni sau de vijelii, și din cauza timpului nu tocmai favorabil dela seceriș, producțiunea cerealelor, considerată în general, se speră a fi excepțională, atât în cantitate cât și în calitate; deasemenea este speranță de o bună recoltă de porumb, iar nutrețurile vor fi destule.

INVĂȚĂMÂNT.

Direcțiunea Școlii comerciale superioare gr.-or. române din Brașov.

Aviz pentru anul viitor.

Anul școlar 1910/1911 se va începe la 1-a Septembrie v. 1910. Inscriserile se fac de Direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie v.

Pentru a se împiedeca o aglomerare prea mare de elevi în clasa I-a comercială și a se putea face o selecțiune mai bună a lor, conferința a adus următoarea hotărâre:

1. Prenotările pentru înscriere în clasa I. comercială să se facă în fiecare an prin adresă în scris până în 15 August st. v. la Direcțiune.

2. Lista celor prenotați să se pertracteze în conferința de începere a anului școlar. În care se va decide eventuala primire sau respingere.

3. Sub nici o împrejurare să nu se primească în clasa I. comercială un număr mai mare de elevi, decât cel admis de regulament, adică 40 de elevi.

4. Cei neanunțați până la termenul fixat în punctul prim, precum și cei ce nu vor prezenta la anunțare atestatele convenite, pot fi primiți la școală numai în cazuri de tot excepționale.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV. gimnazială, reală sau civilă, dela o școală publică. La înscrierea tuturor se cere atestat școlar și atestat de botez.

Examenele supletorii și de emendare se vor ține în 1, 2 și 3 Septembrie v. Cei ce vor întârziă atât dela acest examen, cât și dela înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii. Examenele de privațiști se vor ține în 4 Septembrie v. Aceștia au însă a se însinua în persoană la direcțiune cel mult până în 1-a Septembrie v. Privațiștii au a plăti la direcțiune taxele pe un an școlar cu *94 coroane* și taxa de examen de *80 coroane*, deja la însinuaire pentru examen.

Taxa de primire e *8 coroane*, didactru *60 coroane* și alte taxe *6 coroane*, și trebuiesc plătite la înscriere cel puțin jurnătate, iară până în Februarie restul. Elevii, cari nu-și vor achită la timp taxele, vor fi opriți dela cercetarea cursurilor.

Elevii de confesiuni străine decât cea română greco-orientală și greco-catolică plătesc didactru dublu.

Fiecare elev e dator a plăti pe seama fondului de pensiune al profesorilor încă o taxă de *10 coroane*, o taxă de *20 coroane* pentru zidirea școlii, iară pentru excursiuni școlare și alte trebuințe suma de *6 coroane*.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile și recvizitele necesare *nouă și în bună stare*, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recvizite și folosirea de cărți vechi și necorăspunzătoare. Cărțile vor purta viză institutului alături a numelui elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școlii comerciale se recomandă a se procura deja în prima lună de școală și se impune în mod obligator tuturor elevilor din școala comercială. Forma și culoarea se pot afla dela Direcțiune. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlărilor să se adreseze la Direcțiune.

CRONICA.

Rugăm on. noastre institute de bani cari încă nu ne-ar fi trimes datele pentru „Anuarul băncilor române pe 1911”, să binevoiască a grăbi cu trimiterea lor, materialul fiind deja sub tipar.

Asemenea adresăm on. noastre institute de bani, cărora li-s'a trimes «Cheia pentru calcularea intereselor» rugarea, să binevoiască a ne transpune bagatelul preț à 50 fil. exemplarul, ev. a ne retrimite exemplarele primite.

Românii la al VIII-lea congres cooperativ internațional în Hamburg. Congresul cooperativ internațional din Hamburg anunțat la timpul său și în revista noastră se va ține în zilele de 5—7 Septembrie a. c. La acest congres România va fi reprezentată:

a) prin delegații Casei Centrale a băncilor populare și cooperativelor, d-nii: *I. G. Duca* și *Fotin Enescu*;

b) prin delegatul Ministerului de industrie și comerț, dl. *C. Nicolescu-Telega*, șef de serviciu, detașat la Hamburg, pentru înființarea unei agenții comerciale.

Vor mai participa la congres și un grup de cooperatiști atât din România, cât și din Ardeal și Bucovina sub conducerea dlor *Dr. Ioan Răducan* (București), prof. *G. Tofan* (Cernăuți), și *Constantin Popp* (Sibiu).

După congres grupul cooperatiștilor Români va face o excursie de studii în Danemarca pentru a vizita principalele organizații din mișcarea cooperativă agricolă din patria cooperativelor.

S'au luat măsurile necesare pentru a se face excursiunilor înlesniri la călătorie și la vizitarea diferitelor instituții: în Damemarca grupul românesc va fi călăuzit de dl. *Samfels*, profesor de limba română la universitatea din Copenhaga.

Cheltuielile călătoriei, care va dura aproape 3 săptămâni, este de cel puțin 400 Mărci germane (circa K 500).

Indată ce vom fi primit dela aranjatorii din București ai excursiunii programul amănunțit al călătoriei, nu vom întârzia a-l face cunoscut celor interesați.

Rugăm totodată, pe cei-ce au voie a lua parte la aceasta instructivă excursie de studii să se anunțe fără amânare la redactorul revistei noastre, iar cei-ce s'au anunțat deja de mai înainte să se declare din nou și definitiv, dacă iau parte ori nu.

Societate acționară pentru promovarea industriei și comercializării produselor agricole se formează în Deva. Pentru plasarea acțiunilor s-a format un sindicat în 10 Iulie, sub prezidenția lui Hajduczki Jozsef, directorul băncii *Dévai Takarékpénztár*. Membrii sindicatului sunt, afară de institutul precedent „*Ardeleana*” din Orăștie, *Körösbánya és Vidéke Takarékpénztár*, și *Kenderessy Ferenc*. Capitalul e plănit cu 1.000.000 cor. (5000 acții à 200 cor.). Aproape jumătate din capital s'a subscris deja de particulari. Societatea își va extinde activitatea peste comitatele Alba-Inferioară, Hunedoara, Sibiu și Caraș-Severin, adunând și punând în comerț indeosebi poame, ouă și piei. Un deuseu remarcabil se află pe Valea Jiului, unde peste 100.000 muncitori sunt siliți să-și aducă din depărtări mari cantitățile uriașe de materii de consum.

Societatea sub aceste auspicii, pare de rost însemnat, deși am fi dorit, să se formeze una *românească*, bineștiind, că atât producătorii dela sate, cât și consumatorii de pe Valea-Jiurilor, sunt în majoritate Români, fapt pentru care a primit și „*Ardeleana*” să fie membru în sindicat și să participe la fondarea societății.

Adunarea generală de constituire va fi, probabil, pe la începutul lui August.

Vom reveni, cu informații mai complete. (—)

Vinea, societate ungurească pentru producerea și comerțul de vin, și-a decis lichidarea. S'a înființat în 1905, ca societate pe acții. În anul trecut a avut pierderi mari, încât înainte de încheierea anului a trebuit stampilat întreg capitalul, emițându-se acții nouă. Fiindcă afacerile nici de atunci încoace nu au devenit mai lucrative și negoțul cu vin nu are șanse de a fi rentabil nici în viitorul apropiat, societatea a hotărât să se desființeze.

Totuș Ministerul de agricultură voiește să înființeze, cu un capital de 4 milioane coroane, o societate pe acții pentru exportul vinurilor de calitate aleasă. E vorba, ca societatea să se înființeze încă în anul acesta. Exportul se va face în Germania, Elveția, Rusia etc. sub supraveghere și controlul statului, ba sub marca de garanție a acestuia.

Intreprindere laudabilă, dar mulți nu-i profesesc nici un succes, ba critică amestecul direct al statului în afaceri de negoț speculativ, în detrimentul întreprinderilor particulare. (—)

Ministrul prezident asupra chestiilor economice. În vorbirea de încheiere a desbaterilor asupra adresei ministrul prezident a atins între altele și chestiile economice despre care se face amintire în mesagiul de tron. El s'a ocupat în prima linie cu *chestiunea băncii de emisiune*, declarându-se din nou un aderent al băncii comune, ale căreia excelente servicii prestate țării totdeauna, dar mai ales în timpurile critice din trecutul recent, le-a relevat în special; ca condiție sine qua non pentru înnoirea privilegiului Băncii Austro-Ungare ministrul prezident pune însă *începerea plătirilor în aur*. Privitor la *promovarea industriei* ministrul prezident s'a pronunțat în contra sistemului de subvențiune, care a dat prilej la multe abuzuri, mai ales în anii din urmă, sub guvernul coa-

liției. În direcția aceasta pune în vedere măsuri de ușurare.

*

Curs pentru proprietarii de mori și morari, se deschide în Budapesta. Scopul cursului este a răspândi cunoștințele practice de lipsă în industria morăritului și a face cunoscute în cercurile interesate cele mai nouă progrese tehnice în aceeași industrie. Cursul va ține din 10 Mai 1911 până la 20 Iunie 1911 și vor fi admiși ca ascultători proprietarii, arândatorii și conducătorii morilor mai mici și de mijloc, cu cel puțin 4 clase populare și praxă 3 ani în ale morăritului. Taxa este K 20.

*

O nouă însoțire de consum s'a înființat în Șeghiște, comuna românească cu 520 loc. Români în comitatul Bihorului. Însoțirea stă în legătură organică cu „Hangya”, este înființată cu responsabilitate limitată a membrilor pe cote à K 10. Direcțiunea se compune din d-nii Miron Botișel, Cornel Popoviciu, Ambrosie Mihuta, Ioan Dragoiu, și Vasali Murg.

*

Agenturi postale nouă s'au deschis la 16 crt în Bajj (Boiumb, com. Bihor) pentru aceasta comună, în Mondorlak (Măndruloac, com. Arad) pentru aceasta comună și comuna Cicir; în fire în Kusaly (Coșeu, com. Sălăgiu) pentru aceasta comună și comunele Archid și Chliara și cătunele Boda Mihály, Czell, Dégenfeld și Rothenthal și pusta Kerekliget.

*

O nouă însoțire sistem Raiffeisen s'a înființat în comuna Șercăuța (com. Făgărașului). Firma fiind deja înregistrată, noua însoțire își va începe în curând activitatea.

*

Stocul de aur și etalonul băncilor de emisiune centrale din Europa. Conform unei statistice publicate de marele ziar englez „Times” la 30 Iunie 1909 și 1910 băncile de emisiune centrale au avut următorul stoc de aur și etalon:

	30 Iunie		Etalonul	
	1909	1910	30 Iunie	
Anglia	41.073,202	42.396,351	2 $\frac{1}{2}$ %	3%
Germania	38.233,850	36.710,000	3 $\frac{1}{2}$ %	4%
Franța	147.952,000	136.157,280	3%	4%
Rusia	105.953,000	123.882,000	5 $\frac{1}{2}$ %	4 $\frac{1}{2}$ %
Aur în străinătate	13.362,000	17.730,000	—	—
Banca Austro-Ungară	56.351,000	55.459,000	4%	4%
Devize de aur	2.500,000	2.500,000	—	—
Italia, 3 bănci de emis.	47.720,000	48.240,000	5%	5%
Devize	2.570,000	2.775,000	—	—
Olanda	10.118,500	9.147,265	3%	6%
Devize	1.639,580	655,801	—	—
Belgia (aur și argint)	6.489,000	6.464,250	3%	3 $\frac{1}{2}$ %
Spania	15.975,000	16.240,000	4 $\frac{1}{2}$ %	4 $\frac{1}{2}$ %
Devize	2.760,000	1.671,000	—	—

Cea mai mare cantitate de aur a avut deci banca Franciei, după care urmează imediat Banca de stat rusească; diferența dintre aceste două bănci eră în 1909 încă 40 mil. funți st., iar acum este abia de 12 milioane.

DIN REGISTRUL FIRMELOR.

„Albina” în Sibiu. Înregistrat: dreptul de firmare al lui Dr. Dionisie Roman, Anastasiu Boiu și Anastasiu Beșa pentru filiala din Mediaș.

„Poporul” în Lugos. Înregistrat: calitatea de membru în direcțiune și firmant a lui Dr. Isidor Pop. Șters: Dumitru Grecu.

„Reuniunea de consum” în Bouțarul-infer. Înregistrat: Alegerea lui Petru Delinescu, ca membru în direcțiune, investit cu drept de firmare, în locul lui Hermann Obernauer.

BIBLIOGRAFIE.

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente, ediția a II-a de I. C. Panțu prof. la școala sup. de com., o carte de specialitate în extensiune de I—IX+160 pagini, octav mare. Prețul este 3 coroane. Se recomandă funcționarilor de bancă membrilor din direcțiune, cenzorilor, preoților și învățătorilor noștri și tuturor, cari au de a face cu băncile și cu casele de păstrare. Se poate procura prin orice librărie sau direct dela librăria Ciurcu sau Mureșanu din Brașov sau dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

*

Cheia pentru calcularea intereselor, cu instrucțiune pentru folosirea ei. Sibiu 1910. Editura „Revistei Economice”. Prețul 50 fil.

„Cheia” de sus este o tabelă de cifre, cu ajutorul căreia prin o simplă înmulțire (X) se pot afla cu cea mai mare ușurință și siguranță interesele după orice sumă pe anumite zile. Se poate folosi la calcularea intereselor la cambii, depuneri etc.

Îndeosebi este chemată a face bune servicii „Cheia”, bărbaților de încredere ai băncilor și însoțitorilor noastre, ușurându-le în măsură însemnată lucrul, ce îl au cu calcularea intereselor de întârziere la prolongiri de cambii și tot felul de împrumuturi de altă natură; dar o vor putea folosi cu succes și advocații; preoții la socotelile bisericesti, notarii și collectorii de dare comunali; capitaliștii privați, cari cu ajutorul ei pot controla cu ușurință exactitatea dobânzilor, ce li-se socotesc după depuneri, efecte (hârtii de valoare) escontări de cupoane etc.

Cu un cuvânt „Cheia” este o tabelă de adevărat folos practic pentru toți, cari au daraveri de bani și editarea unei astfel de „Cheia” a fost o trebuință demult și adeseori reclamată la noi.

Cheia pentru calcularea intereselor tipărită pe carton tare și durabil costă 50 fil. și se poate comanda la Administrația „Revistei Economice” în Sibiu-Nagyseben.

La comanda de una sau două exemplare prețul se trimete mai bine în mărci postale.

Sumar.

În preajma nouelor alcătui. — Conferința internațională pentru dreptul cambial. — Băncile noastre pentru victimele catastrofei din Bănat. — Revista financiară: Situațiunea. — Societăți financiare și comerciale: „Mugurul”. — Agricultură: Situațiunea agricolă. — Învățământ: Direcțiunea Școlii comerciale superioare gr.-or. române din Brașov. — Cronica: Românii la al VIII-lea congres cooperativ internațional în Hamburg, Societatea acționară pentru promovarea industriei și comercializării produselor agricole, Vinea, Ministrul prezident asupra chestiilor economice, Curs pentru proprietarii de mori și morari, O nouă însoțire de consum, Agenturi postale nouă, O nouă însoțire sistem Raiffeisen, Stocul de aur și etalonul băncilor de emisiune centrale din Europa. — Din registrul firmelor: Bibliografie: Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente, Cheia pentru calcularea intereselor.

„MUGURUL“,
însoțire economică-comercială în Elisabetopole.

CONCURS.

„Mugurul“, însoțire economică-comercială din Elisabetopol, publică concurs pentru ocuparea unui post de **contabil**.

Salar anual K 1,400.

Dela recurenți să cere să fi absolvat vre-o școală comercială superioară și să dovedească cu atestat dela vre-o întreprindere comercială, că au praxă de contabilitate. Cei cari pe lângă limba română posed și limba maghiară și germană și au praxă în comerțul cu produse agricole vor fi preferiți.

Cererile provăzute cu atestatele în original sau copie legalizată au să se înainteze până cel mult în 15 August st. n. 1910.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

Elisabetopol, (Erzsébetváros, Kisküküllő vm.),
20 Iulie st. n. 1910.

Nr. 140 [2-3]

Direcțiunea.

„ULPIANA“, institut de credit și economii, ca societate pe acții în Grădiște, (Várhely, Hunyad megye).

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **contabil** la institutul de credit „Ulpiana“, societate pe acții în Grădiște (Várhely, cottul Hunedoara) prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 August st. n. 1910 cu emolumentele:

1. Salar anual K 1600 în rate lunare anticipative.
2. Tantiemă statutară.
3. Cuartir în natură: 2 chilii, culină, cămară, pivniță.

Dela reflectanți se recere:

- a) să dovedească că au absolvat cu succes bun vre-o școală comercială;
- b) să poseadă în vorbire și scriere limba română și maghiară;
- c) că pot conduce independent afacerile de bancă.

După un an de probă alesul va fi aplicat definitiv.

Postul e de a se ocupa imediat după alegere.

Grădiște. 22 Iulie 1910.

Nr. 143 (1-2)

Direcțiunea.

„LUMINA“, institut de credit și economii în Sibiu.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Lumina“ publică concurs pentru un **post de practicant**.

Reflectanții au să-și înainteze rugărilor scrise cu mâna proprie până la 15 August st. n., dovedind prin atestat că au absolvat școala comercială superioară și cunosc limba română, maghiară și germană.

Cei cu praxă în afaceri de bancă, cu serviciu militar împlinit și cari cunosc afacerile la cartea funduară vor fi preferiți.

Salar anual pentru începători K 960, pentru cei cu praxă K 1200, plătit în rate lunare anticipative.

Alesul va fi dator să-și ocupe postul imediat.

Sibiu, 15 Iunie 1910.

Nr. 144 (1-3)

Direcțiunea

„VLĂDEASA“, institut de credit și econ. în B.-Huedin.

CONCURS.

Institutul de credit și economii „Vlădeasa“ din B.-Huedin (B.-Hunyad), publică concurs pentru ocuparea **postului de practicant** cu termen până la 8 August st. n.

Salar anual K 950.

Reflectanții la acest post au să dovedească, că au absolvat școala comercială și că sunt deplin sănătoși.

După un an de probă, în caz că va co-răspunde, va fi denumit de funcționar.

Postul este de a se ocupa imediat.

B.-Huedin, la 22 Iulie 1910.

Nr. 142 (1-1)

Direcțiunea.

„VIITORUL“, institut de credit și econ. în Ocna-Sibiului.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și de economii „Viitorul“, societate pe acții în Ocna-Sibiului (Vizakna) publică prin aceasta **concurs** pentru ocuparea postului de **contabil**.

Dela reflectanți se cere:

1. Să dovedească cu atestat că au absolvat o școală superioară de comerț cu examen de maturitate.
2. Să poseadă pe lângă limba maternă cel puțin limba maghiară în scris și vorbire.

Salar anual K 1200 și tantiema statutară.

Cererile au să se înainteze cel mult până în 15 August st. n. 1910 la direcțiune.

Cei cu praxă vor fi preferiți.

Postul va trebui ocupat imediat după alegere.

După un an de probă urmează definitivarea.

Ocna, la 12 Iulie 1910.

Nr. 136 [3-3]

Direcțiunea.

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiiu.

Incheierea semestrală cu 30 Iunie 1910.

ACTIVE.		CONTUL BILANȚULUI.		PASIVE.	
		K	f		
Cassa în numărar		93,290	81	Capital social: 15,000 acțiuni à K 200	3.000,000.—
Monete		2,059	50	Fondul de rezervă al acționarilor . . .	600,000.—
Cambii de bancă	14.489,953	19		Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	500,000.—
Credite cambiale cu acoperire ipot. . .	3.282,312	66		Fondul special de rezervă	135,459.84
Impr. hip. în scrisuri fonc. . . 10.056	567.85			Fondul de pensiuine al funcționarilor . .	669,671.—
„ „ în numărar	429,018	20	10.485,586	Depuneri spre fructificare	19.631,410.25
Credite de cont-curent	3.804,713	23		Scrisuri fonciare cu 5% în florini în circulațiune	708,000.—
Credite personale	1.851,746	30		Scrisuri fonciare cu 5% în coroane în circulațiune	4.600,000.—
Avansuri pe efecte publice	52,453	24		Scrisuri fonciare cu 4½%	2.480,000.—
Casa institutului, real. dela gara Brașov și diverse realități de vânzare	585,650	56		Scrisuri fonciare eșite la sorti în circulațiune	225,000.—
Efecte publice	2.987,200	96		Reescont	4.877,657.88
Acții dela diverse bănci	94,000	—		Diverse conturi creditoare	770,537.90
Efectele fondului de garanție al scrisurilor fonciare	523,079	50		Dividende neridicate	7.194.—
Efectele fondului de pensiuine al funcționarilor institutului	400,213	—		Interese anticipate	186,201.16
Interese după efecte	30,710	25		Interese transitoare de scrisuri fonciare	120,330.—
Diverse conturi debitoare	59,500	19		Profit net	231,007.41
			38.742,469		38.742,469.44

DEBIT.		CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.		CREDIT.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
pentru dep. spre fructificare	431,239	35		dela cambii de bancă	377,098.55
pentru scrisuri fonciare	177,222	25		„ credite camb. cu acop. hipotecară	92,964.46
pentru împrumuturi luate pe efecte	8,182	56	616,644	„ împrumuturi hipotecare	306,429.67
Spese:				„ credite de cont-curent	88,501.43
Salare	86,817	44		„ efecte publice	68,585.97
Bani de cvartir	18,795	—		„ credite personale	67,323.83
Imprim., registre, porto, diverse	27,654	78		„ avansuri pe efecte	1,949.11
Marce de prezență	4,124	—	137,391	Chirie	6,561.58
Contribuțiune:				Proviziuni	24,351.66
directă	5,587	32			
10% dare la interesele dela depuneri	43,136	15	48,723		
Profit net	231,007	41			
			1.033,766		1.033,766.26

Sibiiu, 30 Iunie 1910.

Iosif St. Șuluțu m. p.,
prezident.

Dr. Beu m. p.,
membru al direcțiunii.

A. Lebu m. p.,
membru al direcțiunii.

Cosma m. p.,
dir. executiv.

Iosif Lissai m. p.,
contabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiiu, 29 Iulie 1910.

Nr. 145 (1—1).

Comitetul de supraveghiere:

M. Voileanu m. p.

Emil Verzar m. p.

Ioan Henteș m. p.

Victor Fincu m. p.